

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/53635 7/53639 } GK. 33
7/53636 7/53640
7/53637 7/53641
7/53638 7/53642

Sayı : 54045643-610- 4125
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

25.11.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23.10.2014 tarihli ve 43452547-120.00-199451 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet GÜMÜŞ'e ait 7/53635, Ankara Milletvekili Zühal TOPÇU'ya ait 7/53636, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/53637, 7/53638, 7/53639, 7/53640, 7/53641, 7/53642 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi Eker

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Cevabi görüşler 7/53635, 7/53636,
7/53637, 7/53638, 7/53639, 7/53640,
7/53641, 7/53642 (7 sayfa)

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Zühal TOPCU
Ankara Milletvekili
Esas No :7/53636

SORU 1) Devletin, bütün bu olumsuz koşullar karşısında, ülkemizin verimli tarım alanlarının etkili bir şekilde kullanılabilmesi için son 5 yılda yapmış olduğu araştırma geliştirme projeleri var mıdır? Nelerdir?

SORU 2) Sosyal Devlet anlayışının bir gereği olarak; artan maliyetlerin başını çeken; mazot, yem fiyatları, yüksek elektrik faturaları nedeniyle tarımsal faaliyetlerini sürdüremez hale gelen vatandaşlarımızın son beş yıldaki oranlarının yıllara göre dağılımı nedir?

SORU 3) Ekonomik çıkmaza giren ve maliyetlerini karşılayamayan çiftçilerimiz için, devletimizin anlamış olduğu herhangi bir yardım fonu oluşturulmuş mudur?

SORU 4) Tarımsal faaliyetlerin gelişmesi için bir zorunluluk olan etkin rekabet ortamının sağlanamamış olmasında yasal düzenlemelerin yeterli olmayışının payı büyüktür. Bununla ilgili bir proje Bakanlığımızca geliştirilmiş midir? Nelerdir?

SORU 5) Bakanlığınızca çiftçilerimizin temel sorunlarının tespiti ve çözümüne ilişkin özel bir teşkilat ya da örgüt yapılanmasına gidilmiş midir? Söz konusu birimlerden beklenen verim alınabilmiş midir?

SORU 6) Hangi kanuni gerekçelerle Tarımsal Araştırma Enstitüleri kapatılmıştır?

SORU 7) Tarımsal üretimde yeteri kadar yatırıma teşvik edici düzenlemelerin yer almamasının kanuni gerekçeleri nedir?

SORU 8) Sanayi sektörüne gösterilen ilgi ve alakanın aynı şekilde tarım sektörüne gösterilmeyişinin, Devlet ve Bakanlık Politikasının hangi amacıyla bağdaşmaktadır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8) Tarım sektörüne yeterli ilgilinin gösterilmediğine yönelik eleştiriler gerçeği yansıtmamaktadır.

Hükümetlerimiz döneminde tarım, sosyal alan olmaktan çok, stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmış ve bu kapsamda gününbirlik politikalar yerine, stratejik planlamaya dayanan orta ve uzun vadeli politikalar ortaya konularak, sektörde yıllardır süregelen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur. Tarımda değişim ve dönüşümün gerçekleştiği bu dönemde; Tarım Kanunu'nun da içinde olduğu sektörle ilgili birçok önemli Kanun çıkarılmış, hazırlanan stratejik planlar, programlar ve yeni projeler yanında tarım sektörüne önemli oranda destek sağlanmıştır.

Bakanlığımız 2011 yılında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı adıyla yeniden yapılandırılmıştır. Bu yeni yapı ile günün ihtiyaçlarının daha aktif ve etkin karşılanması, tarımda değişen ve gelişen taleplere daha hızlı cevap verilebilmesi, kaynaklardan azami

[Handwritten signature]

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

şekilde faydalanılması ve sorunlara etkin çözümler getirilmesi amaçlanmış olup, bu doğrultuda Bakanlığımız sektöre hizmet vermeye devam etmektedir.

Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi, üretimin artırılması, rekabetçi bir yapıya kavuşturulması ve kırsal alanda refah düzeyinin iyileştirilmesi amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir.

Üreticilere; bitkisel üretimden hayvancılığa, kırsal kalkınmadan girdi desteklerine kadar birçok kalemde destek sağlanmakta olup, destekler bütçe imkânları çerçevesinde arttırılmaktadır.

Tarım sektörüne sağlanan destekler son 12 yılda önemli oranda artırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir. Bu kapsamda tarım sektörüne nakit olarak sağlanan destek miktarı 2002 yılında 1,8 Milyar TL iken, 2014 yılında 9,7 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003-2014 döneminde çiftçilerimize toplam 70 Milyar TL nakdi karşılıksız hibe desteği sağlanmıştır. 2015 yılında ise üreticilerimize 10 Milyar TL nakit hibe tarımsal destek sağlanması planlanmıştır.

Tarım sektörünün geliştirmesi amacıyla sağlanan kaynak sadece nakit hibe desteklerden ibaret olmayıp, bunun yanında, tarımsal ürün alımıyla yapılan destekler, tarımsal kredilerin faiz sübvansiyonu, ihracat desteği, tarımsal sulama yatırımları, arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri vb. konularda da önemli kaynak sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli miktarda destek verilmektedir. Bu kapsamda üreticilere sağlanan; mazot desteği, kimyevi gübre desteği, toprak analizi desteği, sertifikalı tohumluk, fide/fidan destekleri ilk kez Hükûmetlerimiz döneminde başlatılmıştır.

Hükûmetlerimiz tarımı, ekonomik olarak sürdürülebilir işletme ölçeğine ulaşmış iktisadi bir faaliyet olarak planlamaktadır. Bu kapsamda tarımsal altyapının geliştirilmesi, tarım arazilerimizin korunması ve bu kapsamda yıllardır süregelen sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla başlatılan ve devam eden bazı çalışmalar şu şekildedir;

- 2005 yılında çıkarılan "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu" ile ilk kez "Bölünemez Parsel Büyüklüğü" belirlenmiş ve tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına engel olacak tedbirler getirilmiştir.
- Tarım sektörünün en önemli sorunlarından birisi olan miras yoluyla tarım arazilerinde bölünmeye kalıcı çözüm bulmak amacıyla yürütülen detaylı çalışmalar sonucunda 6537 Sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" 15.05.2014 tarih ve 29001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, bu düzenleme ile tarım arazilerinde bölünme önlenmiştir.
- Bölünmüş arazilerinin birleştirilmesi amacıyla arazi toplulaştırma çalışmalarına hız verilmiştir. Arazi toplulaştırma çalışmalarının başladığı 1961 yılından 2002 yılına kadar 450 Bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış iken, 2003-2014 döneminde 4,5 Milyon hektarda toplulaştırma tamamlanmıştır.
- Arazi toplulaştırma çalışmalarıyla beraber; drenaj, arazi ıslahı, tesviye, tarla içi yol yapımı ve sulama gibi faaliyetleri kapsayan tarla içi geliştirme hizmetlerine ağırlık verilmiştir.
- Tarım arazilerimizin korunmasına yönelik Arazi Kullanım Planları hazırlanmakta,

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İlgili kurumlarla işbirliği içinde ulaşım, konut, enerji, sulama vb. yatırımların mümkün olduğunca bu tarım alanlarının dışında uygun alanlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, Büyük Ovaların Belirlenmesi çalışmaları yürütülmekte olup, bu çalışma ile verimli tarım alanlarının korunması amaçlanmaktadır.

- Tarım havzaları belirlenmiş ve bu havzalarda hangi ürünlerin en iyi yetişeceği tespit edilmiştir.
- Etkin su kullanımının teşvik edilmesi amacıyla damla ve yağmurlama sulama yatırımlarına sıfır faizli kredi ve %50 hibe desteği imkânı sağlanmıştır.
- Tüm tarım parselleri uydu teknolojileri kullanılarak belirlenmiş ve kayıt altına alınmıştır. Üretim ve destekler parsel bazında kontrol edilmektedir.
- Tarımsal envanterimizi anlık olarak tespit eden sistem oluşturulmuştur.
- Ayrıca, verimli tarım alanlarımızın etkin bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla; bitkisel üretim ve toprak su kaynaklarına yönelik birçok Ar-Ge Projesi yürütülmüş veya yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, üretici örgütlerinin ve tarımsal kooperatiflerin kurulması, gelişmesi ve pazarlama altyapılarının güçlendirilmesi konularında birçok destek sağlanmakta, yıl boyunca eğitim-yayın çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda yürütülen bazı çalışmalar şu şekildedir;

- 2004 yılında Üretici Birlikleri Kanunu'nu çıkarılmıştır.
- Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerine önemli oranda kredi desteği sağlanmıştır. 1990-2002 Döneminde 681 kooperatife, 99,6 Milyon TL kredi desteği sağlanırken, 2003-2014 Döneminde 1.858 Kooperatife, 2,2 Milyar TL kredi desteği sağlanmıştır.
- 2014 yılında itibaren Tarımsal kooperatifler sübvansiyonlu kredi kapsamına alınmıştır.
- Ürün konseylerinin kurulması teşvik edilmiştir.

Uygulamaya konulan etkin politikalar, başlatılan yeni projeler ve sektöre sağlanan desteklerle; tarım sektörü 2004-2013 arasındaki 10 yılın 9'unda büyüme göstererek istikrarlı bir döneme ulaşmıştır. Tarımsal GSYH'mız 2002-2013 döneminde 36 Milyar TL'den 116 Milyar TL'ye yükselmiştir. Ülkemiz bu gelişmesi ile tarımsal ekonomik büyüklük itibarıyla Avrupa 4. Sıradan 1. sıraya yükselmiştir.

Tarımsal ihracatımız da son 12 yılda önemli oranda artmış ve Türkiye bölgesinde önemli bir tarımsal ihracatçı ülke konumuna yükselmiştir. TÜİK - Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre tarım ürünleri ihracatımız 2002 yılında 4 Milyar dolardan, 2013 yılında 17,7 Milyar dolara yükselmiştir.

2013 yılında başta buğday, mısır, çeltik ve ayçiçeği olmak üzere birçok üründe Cumhuriyet tarihinin üretim rekorları kırılmıştır. Hayvancılığın geliştirilmesi için yürütülen çalışmalar neticesinde aynı şekilde süt, kırmızı et, beyaz et ve yumurta üretiminde Cumhuriyet tarihinin üretim ve ihracat rekorları kırılmıştır.

Bakanlığımızın yeniden yapılanma sürecinde çıkarılan 639 sayılı KHK ile Araştırma Enstitüleri; Merkez Enstitüleri, Bölge Enstitüleri ve Konu Araştırma İstasyonları olarak düzenlenmiş olup, kapatılan Tarımsal Araştırma Enstitüsü bulunmamaktadır.

glt